

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1914 under the Act of March 3, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.
За отримання редакції не відповідає.
З Кандидатів належить послиати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
Тел. "Свобода": BRgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BRgen 4-1016.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЕПОХАЛЬНА УХВАЛА

Коли палата послів федерального конгресу збиралася в п'ятницю голосувати над проектом про суспільне забезпечення, один конгресмен, голова комітету для прихвильї, заявив, що цей закон відійде був одною з найдавніших сягаючих законодавчих постанов, які американський конгрес колинебудь буде розважати. Хоча це виглядає на звичайну пусту похвалу з боку захопленого прихильника цього проекту, то всестки цім разом треба признати слушність захопленням словам. Коли проект суспільного забезпечення стане справді законом, він перейде в історію американського суспільного законодавства як один з найбільших кроків на дорозі Америки до поступу.

Що правда, законопроект далекий від того, щоб він міг задовольнити широкі круги населення, передовсім того, що з нього має користати. Проект має на цілі завести забезпечення людей від двох найбільших суспільних нещастів у капіталістичній добі, а саме: нещастя безробіття та нещастя незабезпеченої старості. Забезпечення, які він обіцяє проти цих лих, далекі від цього, щоб справді дати серйозну зараду. Навіть хочби закон в остаточній формі прибульшиш удвоє ці забезпечення, які тепер ухвалено в палаті послів, то навіть тоді ці забезпечення не будуть вистарити на те, щоб безробітному або старому робітникові дати гідний прожиток.

Однак, не дивлячися на величезні недостаті проекту, його всестки треба вважати епохальною ухвалою. Він зриває зі старим розумінням обов'язків зродженства, що вимагало зовсім руки від усякої відповідальності за добробут приватних громадян, що складало всю відповідальність за забезпечення на старість і безробіття на самого робітника. Хоч яке невідстаріальне забезпечення заведе новий закон, то всестки він заведе у життя вперше засаду, що за прожиток робітників підчас безробіття і старості відповідає ціла суспільність, а уряд, як виконавчий орган суспільності, має обов'язок збирати фонди на забезпечення робітників на старість і безробіття.

Запомага, яку дає перший закон у цьому напрямі, невідстаріальна. Інакше ледви чи і бути могло, коли зваяжати, що ще два-три роки тому самі американські робітники з клінами говорили про потребу якоїнебудь асесурації на безробіття. Великий перелом у настроях американського громадянства взагалі, а робітництва спеціально, показує, що проект суспільного забезпечення це тільки початковий крок, що за ним підуть інші закони в цьому самому напрямі.

СОВЕТСЬКИЙ МІЛІТАРИЗМ

До лютого 1935 р. де він став знову членом вищої комітету Советів, це був його один-єдиний державний уряд. Рада стала найвищим советським урядом. Вона є мозком загальної мобілізації, в стадії якої знаходиться советська держава від часу, як більшовики ввійшли за планову розбудову господарств.

Сторожі перед індустріальними установами.

Хто має нагоду приглянутися новим великим індустріальним установам в Советах, той напевно помітив, що не лише при вході до заводу і приміщень управлінь їх стоять військові сторожі, але і як докна на галах чи складі зокрема мають таку сторожу та що в заводи є окрема командатура, яка дає за владження порядку, а далі, що кожний завод має, як окремі тайні відділи, від якого чужинця стараються держати далеко. Це відноситься також до фабрик виробу швальних машин, як і заводу для виробу тракторів чи текстильної фабрики, не гадаючи вже про машинобудівельні заводи. Є багато прикладів того, що замовлення на спеціальні машини на чужині йшли в більшості тоді, коли дана машина була менше чим більше підхова до фабрики якогось військового артикулу. Моделі вибрано так, щоб машина була спроможна фабрикувати військової річ, хоч не раз така машина не була в спроможності давати добрі артикули, потрібні в цивільному житті. Манія величестви в більшовицькій дохідила до абсурду і ставала темою намішуків в чужинських фаворитів, бо більшовики все ждалі найновіше, наймодерніше і найдорожче, не раз навіть таке, яке ще не було взагалі впробуване, чи воно здібне щось робити, чи ні. Йде голівно про машини.

Нема застарілих заводів.

Советська індустрія має ніде не заграницю то переважно, що вона має досить новішні технічні засоби останнього часу і їх використовує. Вона не потребує мучитися зі старими машинами, що не зовсім використовувати і заморозити. В першій мірі при цьому думали вони про машини як засоби для військової продукції. Про розподілення індустріальних центрів ринили стратегічні міркування. Тепер вже можна вказати, що буюва індустріального центру за Уралом не була предявлена в п'ятилітній плані, що проведено незалежно від того з огляду на те, що захо

СУМЕРК ЛІГИ НАЦІЙ

Німеччина поставила Ідено-ві Саймоні умову: або Франція відкаже свою скаргу до Ліги Націй за одностороннє зривання версайського договору Німеччина, або Німеччина до Ліги Націй не вернеться. А на цім повороті Англії дуже залежить.

Як це пишу, ще не відомо, чим ця справа скінчиться. Але це одно з двох: або Франція відкаже свою скаргу, або не відкаже. В обидвох випадках це буде величезний удар по повазі Ліги, бо Німеччина не піддається. Ця повага з кожним днем зменшується. На початку минулого року здавалося, що підписаний трохи престиж Ліги починає поправлятися. Росія вийшла до Ліги, Злучені Держави Америки до Міжнародного Бюро Праці, в справі Сари вдалося теж Лізі щось зробити, так само як і в конфлікті між Югославією і Угорщиною.

Але рік 1935 приніс знову низку ударів для тої установи, яку вправді покинув до життя Американець Вилсон, але до якої Америка не приступила. Насамперед американський сенат відкинув внесок про приєднання Америки до Міжнародного Трибуналу Справедливості в Газі, що зробило е-вентуальне приєднання Америки до Ліги ще більш ілюзорним. Так само ілюзоею показалося приєднання до Ліги Бразилії. В справі Чак Ліга абсолютного нічого зробити не вдалося. І Чіле, і Уругвай, і Аргентина висловилися проти інтервенції Ліги. Але найстрашніший удар, якого в останні часи зазнала Ліга, це був удар, що його спричинила справа Абіссинії. При перших дипломатичних наступах Італії Абіссинія знерулася зі своїм SOS до Ліги Націй. Але Ліга порадилась і не настоювала на розгляд своєї справи... Абіссинія повторила свою просьбу і знов безслідно: миродатні круги Ліги роблять усе, щоб не допустити під дискусію - Ліга італійсько-абіссинської конфлікту. Нарешті декрет Гітлера 16-го березня. \$164 версайського трактату накладся на Раду Ліги доглад над розбюренням Німеччини. Але і в цій справі Ліга мовчала.

Традиційний, старий мовить, конфлікт між батьками і дітьми, між старим і молодими поколіннями, був продовжений цілою історією людства в діястоті тільки конфліктом між батьками і дітьми. Життя жінок мало надто сунокий, хотілось би сказати: вегетативно, щоб в ньому могло бути місце на ідеологічній розходженні і психологічній неорозуміння між двома генераціями. Бували очевидно неорозуміння і розходження між матерями і дочками, але тільки в рамках окремих родів; вони не мали характеру конфлікту між двома поколіннями, не мали познач суспільного явища. Щойно жіночий рух викликає, що нову, незнану минулим століттям, прірву між старим і молодим жіночим поколінням. І ось за останніх п'ятьдесять літ цей конфлікт між матерями і дочками повторя-

не стала слабшою через те, що не вийшла до Ліги. Японія нічого не втратила, що, не зважаючи на жалання Ліги і проти тих жагань, повела свою політику експансії на Далекосхід. Німеччина нічого не втратила, відкоди влязло по своему розважати на проблеми, не зважаючи на версайський договір. Навпаки, бачимо, що якраз з тих джерел, які досить сильні, жавами, які дозволяють собі на самовільні доходиження своїх прав, найбільше чияються навіть пошкоданим.

Так, скажуть, але на це можуть дозволити собі сильні. А слабкі? Передерсім Німеччина, наприклад, була слаба, але стала сильною. А щодо слабких, які не хочуть або не вміють стати сильними, ім оборона Ліги не може... Що помага вона Абіссинії? Що помага вона Росії? Що помага вона Китаєві в її конфлікті з Японією?

Проклятий нашій політичній думки було: запобіганням ласки сильних і ігноруванням фактів, невміння витягти з них науки. Хай ця звязка фактів причиниться бодай до частинного отверження нашій думки: здобував свої прагтоті, хто має відвагу стати сильним. Лише той!

МАТЕРІ І ДОЧКИ

Видрукується в гострій формі вже вгустрих тоді, коли дочка покинула батьківський дім, залишила строжений їм бунтот матері і — наперекір усім — пішли в широкій світшукати власної долі. Другий раз він відбудується тепер, на наших часах, коли молодь жіноцтво з легковаженням відвертається від досягнень матерей, що промостили шлях до гідного людського життя, та заперечує свій зв'язок із жіночим рухом, немов зайвий для себе баласт.

Однак вивинувати за цей останній розрід тільки саму молодість — не було би справедливо. Щоби зрозуміти як це відбулося, треба устийкати відповідальність за конфлікт також старшого покоління, а передовсім треба взяти під увагу всі об'єктивні обставини, які спричинюють інший психічний підхід молоді до життя.

На нашому терені цей розрід між двома жіночими поколіннями поглиблюють ще політичні умовини. Молодь переживає національну трагедію без порівняння болісності життя, які життя привичко ходити в ярмі. І тому вона реагує інакше на полі дати, тому вона не хоче й чути про жіночий, фемінізм, який в її розуміні перчить український націоналістичний ідеї. Але що молодь могла виробити собі такі неадекватні, такі фальшиві поняття про завдання і цілі жіночого руху, зокрема українського — це вже виключно вина старшої генерації.

Бо що зробили в нас, матері, для оформлення ідеологічного обличчя українського жіночого руху, для зясування його об'рунтування його, вірою, що зробили вони для приналежності до його ідеї своїх наслідниць? Розуміла як слід паціє справу Наталії Корбиської — глибокий ідеолог, не вомісна пропагандистка та ідеа полемістка в одній особі. Але Корбиська була в українському світі тільки блискучим винятком. Крім неї й після неї зазначено в нас знові справу розроблення і поширення ідеології українського жіночого руху, якого теоретичні основи лишилися далеко позаду його організаційних досягнень. За занедбаня цієї справи приходить тепер, матері, платити ріжкими неприємностями, а то й болісними неорозуміннями, які викликають між ними і дочками. Матері мусять мати відвагу сказати собі, що забавою на множилося цих неорозумінь у справі фемінізму в українському громадянстві, щоби відповідальність за них, відповідальність за звуження і скривлення поняття жіночий рух не йшла на їхній рахунок.

(Кінець буде).

ПРИГАДКА ВІДДІЛОВИМ УРЯДНИКАМ

Ще є багато відділів, які ще досі не надіслали виповнених kwestіонарів, потрібних для списання історії цих відділів у Пропам'ятний Книж У. Н. Союзу. Просимо подати, щоб цей обов'язок був негайно сповнений, а kwestіонарі вкисані до "Свободи" найдавніше до кінця квітня б. р. Проволока спинає працю в тім напрямі.

Просимо також зголошувати замовлення на місце для фотографій, бо вже тепер треба знати, скільки на це треба місця в книжці. Пізніші зголошення не будуть могли бути узгляднені.

до життєвих проблем, ніж він є в матері.

Нема сумніву, що суть сучасної порожнечі між дочками і матерями лежить у зовсім інших, основно змінених умовах, у яких доводиться жити і працювати двом наступним поколінням жіноцтва. Чи треба пригадувати, як величезною еволюцією перебуло жіноцтво — голівно середньої верстви — в останніх десятиліттях? Чи маємо описувати, яким розміром вузьким і сунокийним річищем плало життя нашого жіноцтва щз з кінцем минулого століття, який епохальний переворот відбувся в житті теперішньої генерації і серед яких засадничих інших обставин виростає і входить у світ нове жіноче покоління? Чуждниця, що епохальні зміни викликають напруження, неперозуміння і конфлікти?

Те, що для одної жіночої генерації здавалося бути ціло, змагань, для другої стало провідним етасом, — що для одної було гаслом, те для другої стало буденним явищем, стало насущним хлібом її життя. А насущний хліб ніколи не був і не може бути ідеалом для молоді. Різниця між відношенням старшого і молодшого покоління до ідеї жіночого руху — це ріжниця між палково вірою піпів і неовіття та з другого боку — вірою пересічної, сірої маси наслідниць.

На нашому терені цей розрід між двома жіночими поколіннями поглиблюють ще політичні умовини. Молодь переживає національну трагедію без порівняння болісності життя, які життя привичко ходити в ярмі. І тому вона реагує інакше на полі дати, тому вона не хоче й чути про жіночий, фемінізм, який в її розуміні перчить український націоналістичний ідеї. Але що молодь могла виробити собі такі неадекватні, такі фальшиві поняття про завдання і цілі жіночого руху, зокрема українського — це вже виключно вина старшої генерації.

Бо що зробили в нас, матері, для оформлення ідеологічного обличчя українського жіночого руху, для зясування його об'рунтування його, вірою, що зробили вони для приналежності до його ідеї своїх наслідниць? Розуміла як слід паціє справу Наталії Корбиської — глибокий ідеолог, не вомісна пропагандистка та ідеа полемістка в одній особі. Але Корбиська була в українському світі тільки блискучим винятком. Крім неї й після неї зазначено в нас знові справу розроблення і поширення ідеології українського жіночого руху, якого теоретичні основи лишилися далеко позаду його організаційних досягнень. За занедбаня цієї справи приходить тепер, матері, платити ріжкими неприємностями, а то й болісними неорозуміннями, які викликають між ними і дочками. Матері мусять мати відвагу сказати собі, що забавою на множилося цих неорозумінь у справі фемінізму в українському громадянстві, щоби відповідальність за них, відповідальність за звуження і скривлення поняття жіночий рух не йшла на їхній рахунок.

Однак істотним і рішучим для оцінки справжнього відношення молоді до жіночого руху є не те, що ця молодь про жіночий рух говорить, а в якій мірі вона робить. Ступінь духовної самостійності й активності молодого жіноцтва, його інтегративності і почуття відповідальності — ось найважливіші критерії для оцінки, чи воно стоїть на ґрунті ідеї жіночого руху, чи ні. Нічого не допоможе феміністичні фрази, нічого не вале приналежність до жіночої організації, коли одиниця своєю поведінкою, своїм поглядом до життєвих справ заперечує ідеї жіночого руху. І наваки: нехай, що як-як жінка відкривається на словах жіночого руху; нехай, що вона заявляє про кожній нагоді: «я не є феміністка», — коли вона своїм життям стверджує щось інше, тоді на її словесні заяви не можна дивитися інакше, як на гротесквіні неорозуміння. Для дальшого розвитку жіночого руху питання внутрішньої залежності жінки, її творча спроможність, її особистий авторитет і вплив цього авторитету на оточення, а вкінці її зв'язок зі світом об'єктивних, позабовітних цінностей, зокрема зв'язок із життям нації, це речі куди важливіші, ніж число членів жіночої організації або зміна існуючих законів по лінії домагань фемінізму.

Однак не можна сказати, щоби «гротесквіні неорозумінь», про які вище була згадка, були вищим бажаним. Вони не бажані, а то їм сміли. Не є здоровим явищем, коли жіноча молодь відвернується своєї приналежності до жіночого руху просто тому, бо вона не знає, що є жіночий рух. Молодь повинна розуміти, що тільки під цю умовою зроблені попередньою генерацією досягнення стають власністю наступної, коли ця нова генерація і собі психічно присвоює, внутрішньо їх переживає, свідомо їх утверджує. І тому не вистачає реалізувати в практиці постулати жіночого руху; треба теж свідомо їх визнавати. Бо коли нема цього свідомого позитивного відношення до ідеології жіночого руху, тоді заходить небезпека, що при першому подуві реакції молоді жіноцтво здасться добути попередніми позиції, — як бачимо це тепер у Німеччині.

Як виявляється розходження між генераціями на терені Союзу Українок, до цієї теми повернемося ще в окремій статті. — («Жінка»).

М. Р.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ.

С. Г. секр. тов. Євлість, Філадельфія, Па. — Вашу резолюцію з програмою дуже радо помістимо, якщо в програмі буде не тільки моїм нашим братам у боротьбі проти польського режиму, але теж по-міч нашим братам на Україні під Советами в їхній боротьбі з червоною Москвою. Інакше годі нам писати про Український Ріобітничий Конгрес, чи, крім того, думку. Ви підносите у зв'язку з Союзом У. Н. О. Ми є за боротьбу з усіми окупантами українських земель. А тим самим мусять бути в програмі Українського Ріобітничого Конгресу і боротьба українського робітництва з тою Москвою, що голодом винищує мільйони наших селян і робітників на Україні під Советами.

О. Е. М. Калісєна, О. — Прийшло запізно.

Бруклін, Н. Й. — До звіту про Шевченківське свято долаємо, що молодий скрипак В. Галась відграв три пісні з про жіночий рух говорить, а в якій мірі вона робить. Ступінь духовної самостійності й активності молодого жіноцтва, його інтегративності і почуття відповідальності — ось найважливіші критерії для оцінки, чи воно стоїть на ґрунті ідеї жіночого руху, чи ні. Нічого не допоможе феміністичні фрази, нічого не вале приналежність до жіночої організації, коли одиниця своєю поведінкою, своїм поглядом до життєвих справ заперечує ідеї жіночого руху. І наваки: нехай, що як-як жінка відкривається на словах жіночого руху; нехай, що вона заявляє про кожній нагоді: «я не є феміністка», — коли вона своїм життям стверджує щось інше, тоді на її словесні заяви не можна дивитися інакше, як на гротесквіні неорозуміння. Для дальшого розвитку жіночого руху питання внутрішньої залежності жінки, її творча спроможність, її особистий авторитет і вплив цього авторитету на оточення, а вкінці її зв'язок зі світом об'єктивних, позабовітних цінностей, зокрема зв'язок із життям нації, це речі куди важливіші, ніж число членів жіночої організації або зміна існуючих законів по лінії домагань фемінізму.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ.

НІМЕЧЧИНА МАЄ ДВІ ПРЕСИ.

„Німецька преса“, офіційний орган газетарського фаху, видаваний німецьким міністерством пропаганди, проявляє задержаність з приводу великого поширення в Німеччині так званої „неписаної газети“.

Мовляв, від якогось часу німецькі читачі гадать перестали покладатися на газети як на одинокі, або хочби головне джерело відомостей про біжучі події, а замість цього стали передавати собі вістки з уст до уст. Через те влада гадє сильно ослаб. Газетам не вірять.

Відколи Німеч перестав вірити своїм газетам, відколи він почу, що газета не видає всього руху життя, він почав давати доповнення, що йому це давала газета. Він став надслушувати, що люди говорять. Пішла в рух „неписана газета“.

КРОК УПЕРЕД?

На перший погляд ома може виглядати, що це певна подія до неварданого стану. Німа в газетах усього, чого читач у читач сподівається знати, то читач шукає доповнення газети вістками, скопіненими з уст.

Та коли ближче застановити над справами та порівняти вартість написаного з вартістю сказаного, неперевіреного, то відразу почнемо сумніватися, чи зроблено тут крок вперед.

Кожна вістка написана чорним на білому, то вона наче утверджує. Ми знаємо докладно, що вона каже. У ній факти стоять ясно. Як нам на цьому залежить, то ми знаємо, що нам треба приймати, а згідно, що нам треба відкидати. Ми знаємо, куди нам з тим удаватися.

Зосім інакше з „літаючою газетою“. Як виставило вигляда вістка в першій „редакції“, себто свідка, що бачив подію, ми не знаємо. Ми не знаємо, чи скільки уст вона переїхала, і як кожний з неперевірачів до неї додав, а не віднімав. Як хочемо справити вістку, то не потребуємо багато працювати: ми просто поусьмаємо її далі в зміненій формі. Ось через це та „говорюча газета“ це не поправка до преси. Це крок назад. Це признака занепаду чесного газетарства. Це запід часного розношення фактів у громадстві.

КРАЙНОСТІ ЗБЛИЖАЮТЬСЯ.

Факт, що того роду „говорюча преса“ сильно поширена в Росії, показує, звідки береться „говорюча преса“.

Вона є видно признакою обмеження свободи преси. Де газети перестали служити правді, а почали служити урядові та урядовий пропаганді, такі люди почали послугувати „говорючому пресово“.

САТИРА „ГОВОРЯЧОЇ ПРЕСИ“.

Ця „говорюча преса“ в Росії має не тільки свої особливості, а й свої сатиричні „газети“. Урядові газети напалють на ворогів уряду, а „говорюча преса“ напалєє боюдно на уряд.

Большевицькі газети, наприклад, пишуть про велику популярність Стаїна, а по всій Росії ходять вістки, що один робітний витяг з води потопляючого чоловіка, а коли витягнутий сказав, що він Стаїн, диктатор Росії, то робітничі просять за виратуння йому життя зброєю йому одну лашку: щоб не казав нікому, що він виратував життя Стаїнові... Так і в Німеччині. Газети кажуть, що парламент спалив

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЧИ КОЛИ ПРОЗІРЮТЬ?

Коли в початках 1919 р. червона Москва прислала свого представника, С. А. К. Мартенса, до Злучених Держав, Чічир, комісар заграничних справ, проголосив таке: „Нехай це буде відомо, що російський горожанин, Людвіг К. Александер Карл Мартенс, що проживав в Злучених Державах Америки, є назначений представником народногo комісаріату заграничних справ в Злучених Державах“.

Повиний документ був підписаний Чічиром та Ф. Шенкіном. Поміж першими gratуляціями Мартен, представник зневажливих царства комуністів, одержав і доброзичливе телеграму від: „Української Федералістичної Соціалістичної Партії“ з Пасейку. Н. Дж., від „Російського Відділу Американської Соціалістичної Партії“, та від „Відродженої Польської Партії Побди Народу“, також з Пасейку.

Телеграма була уложена й виписана секретарями вище наведених партій. У ній читалося так:

„На надзвичайних зборах трох відділів, що відбулися 31. березня (1919 р.) — Ф. Л. у відділному клубі від 118 3-го вулиця, постановлено вислати Тобі, як представникові Російської Республіки в Злучених Держах Америки, отсей привіт:

„Ми, члени трох відділів, у присутності людей і членів, виставили Тебе, Товаришу Л. С. А. К. Мартенс, як першого представника Російської Соціалістичної Федеративної Республіки. Ми бажаємо Тобі скоріш успіхів у праці для добра Російської Республіки.“

В дальшій тязі телеграми говорилось про старання назвати правильні зносини з американським урядом та про працю над відкликанням антантських військ з Росії. Телеграму підписали: М. Дорресвін, секретар Російського Відділу; І. Костек, секретар Польського Відділу; Т. Табак, секретар Українського Відділу.

Так вилити разом, спільно, такі вичари Мартенса.

Товариш Мартенс працював так, як сказано в телеграмі: „для добра Російської Республіки“. Ось приклад: У своїй ноті до італійського посла

ли большевицькі заговорники, а по Німеччині кружало вістка, що коли міністри пропаганди доносили, що парламент горить, він поглянув на годинник і сказав: „Шо? Так скоро?“

СТАНОВИЩЕ ЗАГРЯНЧНОГО КОРЕСПОНДЕНТА.

Тяжке має завдання газетар у такому краю, коли він справді хоче писати правду, але й не знає положення заграничного газетаря.

Жінка відомого американського письменника Синклера Луїса, що це дала працює в газеті під своїм назвищем як панна Томсон, говорила на зїзді американських редакторів у Вашингтоні: „Такий репортер, що пробує знати, що справді діється в Німеччині, мусить стати немовби неофіційним шпигуном або прихвильним детективом. Його робота повна негари. Що більше напружує, але й менше достойна“.

Та, не дивлячись на ці труднощі, каже панна Томсон, американські газетарі в Німеччині такі веселі дати оброби Німеччини, напричуд вірний і чесний. Цікаво, що вона сказала би про образ Америки, який виходить з американських газет. Чи дають американські газетарі вірний образ свого рідного краю?

дора у Вашингтоні, барона К. Романо Авезана, який спільно з американським урядом домагався права самоозначення народів зїзд московського ярма, він 4. жовтня 1920 р. писав:

„Одинокі право до самоозначення народів бувають зареші Росії ми признаємо Польщі, Фінляндії та Вірменії. Домагання цих народів стати незалежними є легальне, тому, що ці території були здобуті силою й прилучені до Росії, й тому їхнє відлучення не порушує територіальної суверенності Росії. Містер Колбі, секретар стейту, мусить собі уявити, що інші народи царської Росії не були здобуті силою, й тому аспірації Грузинів, Азербейджанців, Литовців, Лотвишів, Естонців і Українців стати незалежними у формі відлучення, або навіть у феларії з Росією, є нелегальні“.

Чи може бути краща відплата за доброзичливу телеграму таким яничарам? Наші червоні крикуни ніяк не спосібні зрозуміти, що вони є тажкі люди як і їхні московські пани комуністи, яким вони так вірно служили і служать.

Поминувши факт, що акція Мартенса і йому подібних представників вже належить до історії, багато ще можна з неї навчитися. Бо історія вчить. Коли наші червоні загваріччї не бачили тоді (в 1919 році), що Мартенс фальшиве історичні події, що, мовляв, „України не були прилучені силою до Росії й тому їхні аспірації до незалежності є нелегальні“, хай же прозріють хоч тепер, по 15 років, і побачать, що товариш Мартенс вразив писав у своїй ноті, що „навіть федерация України з Росією є нелегальна“. Значить, Мартенс — як і всі москалі — є за „єдину і невідимку“.

І не дивно, ро Мартенс так писав. Москва доказала перед цілим світом свій самолюбий

націоналізм у формі комунізму. Численні розстріли українців, висилка на Сибір, нищення наших національних інституцій — і врешті смерть шістьох мільйонів Українців від планоного голоду — ясно доказують московську фальсофію нищення всього, що українське. Про це ми знаємо, і світ довідався про все, але коли вже наші наші яничари — комуністи, московські підхвості — це зрозуміють?

Фелір Луїс, Дубюк, Айова.

КНИЖКА ТУРЯНСЬКОГО ПОВИЙШІТЬСЯ В ТРАВНІ.

Завідуюч видавництва „Empire Books“ у Нью Йорку повідомляє, що повість Осила Турянского „Пожа межами болю“ появиться в англійській перекладі в половині травня 6. р. під заголовком „Lost Shadows“.

ПОСМЕРТНА ЗГІДКА.

Дня 9-го квітня померла Павліна Шевчук, члениця українського товариства „Запольська Січ“, від 325 У. Н. Союзу в Брукліні, Н. Й.

Покійна померла в шпталі на ґрунті недугу, проживши 37 років. До У. Н. Союзу належала від 1926 р. Останнім доведє досвідчений діти і мужа, члени У. Н. Союзу.

Б. л. Павліна Шевчук походила з села Лєжанівки, повіт Скалат, Галичина.

Похорон відбувся дня 12-го квітня при участі більшого числа людей. Попрохав покійну мужа о. А. Лотвич.

Муж покійної Григорій і діти, Марія й Іван, пири дякують Товариству за допомогу і У. Н. Союзом за скорє випилення посмертного. А всім тим, що прибули з далеких околиць, як Мендир, Р. Ай, і з близьких, щоб віддати Покійній останню прислугу — ширє спасибіг.

УКРАЇНСЬКЕ РІЗЬБАРСТВО

Відомий український графік Павло Ковжун мав у Львові дня 23-го березня б. р. виклад на тему „Українське Різьбарство“. В „Ділі“ знаходимо остатке передавання думок презенте:

На українських землях знаходять різьбарські твори ще з доби так званого неоліту, себто за багато віків до початків появи українського народу. Невеличкі фігурки з тих часів уже нагадують одяги людей з тієї землі. За грецьких часів появляються твори з самої Греції і виконані на українських землях. Чудові предкзорьби з життя наших предків-Скитів катож дали нам зрозуміння мистецтва тих часів, як і загадкові кам'яні „баби“. У добу, коли зявляється на арені історії український народ з поганською релігією, різьбарство проявляється в ідолах, більших і менших статуях, що зображують тих богів. Коли наш народ прийняв християнство, наступала нова ера в українському різьбарстві. Цей, так званий візантійсько-романський період, полишив нам чимало творів світового значіння.

Далі, українська скульптура розвивається паралельно з західно-європейською — хоч з незначним запізненням. Чергується — готик, ренесанс, барок, рококо, ампір. Твори українських майстрів тих часів мають своєрідний, питомий нашій мистецтві владі характер, себто набувають особливих українських примкет. Наймодульніше українське різьбарство розвинулось в часах бароку, знає під назвою „козацький барок“. Це були часи великого українського життя.

Класична доба українського різьбарства видала трох блискучих майстрів — Матросю, Козловського і Клименка, що мусили головою працювати на

чужині. Нові часи приносять і нове різьбарство. Приходять натуралізм і доба романтики. Пармєль Забіла, Михайло Микенко, медальєр Петро Стадницький, Євген Ієнко, перші українські різьбари Віра Безпальцева та Рауєвський опрацюють український сюжет. Немов завершенням творчості цих майстрів був різьбар народник Леонід Позен, що опісля укривав українськ побут та мизує.

Майстром української пластичної думки у мистецькому і національному розумінні виявився Федір Бабовський і як творець і як педагог, що всю свою діяльність віддав Україні, тоді, як першорядні майстри з Галичини, Григорій Кузнеців, Михайло Паранчук, Михайло Бринський, оздобивши у Львові найкращі місцеві будови, розіхались шукати щастя у світ, де знайшли признание, успіхи і працю. Відбувся від українського життя у Львові талановитий український різьбар Петро Войтович, а на Україні Володимир Домагачівський. У тому самому часі виявилось себє само українське різьбарство Єлисавета Трипильська і Михайло Гаврилко.

Усі ці різьбари поклали основи під новочасне українське різьбарство, що досягло тепер свого найвищого розквіту і знайшло у себе свій терен творчості і праці. Наші часи, це часи нового відродження українського мистецтва, а в тому і різьби. Національна свідомість, боротьба за державність освідомила національно наш мистецький інтелекту і все це дає імобілізний образ сучасного українського мистецтва. Понад що українськ різьбари, з яких більшість є висококваліфікованими майстрами, що здобували освіту в найкращих мистець-

НЕБУВАЛЕ! НЕЧУВАНЕ! НЕВИДАНЕ!
ВЕЛИЧАВИЛ
УКРАЇНСЬКИЙ ВЕЛИКОДНИЙ ЯРМАРОК
ВІСТАВА ПИСАНОК

Писанки та Великодні Печива, як: Паски, Бабки й Сирники. Писанки краєві і американсько-українські найліпших артистів писанок. Печива по краєвому (будуть давати кушати). Будуть брати замовлення на печива додому. Рівнок будуть продаватись різні вироби українського мистецтва, як: вишивки, дерев'яні вироби, візри, картки і т. д. Готові близки для дітей і дорослих дівчат. Вистава і ярмарок буде тривати лиш ДВА ТИЖНІ. Заходьте, дітей своїх і знайомих зі собою приводить.

SURMA BOOK & MUSIC CO., 103 AVE. A. (bet. 6 & 7 St.), NEW YORK
Telephone: Dry Dock 4-3752.

3 УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ДІТРОПТ, МІШ.

До відділів У. Н. Союзу, українських парохів, братств, горожанських клубів, жіночнх товариств та взагалі до всіх українських організацій у Дітропті й околиці.

Від імені Комітету Свята відслонення бюсту Т. Шевченка в Дітроптіському музею прохаємо згадані вище організації до громадської участі у святі.

З огляду на те, що в Дітропті є так багато товариств, Комітетови трудно з усіма місцями порозумітися. Тому саме Комітет відносяться до них через українську пресу.

Перше всього прохаємо на цей великий день не назначувати інших імпрез. Свято відслонення бюсту є загально-народним святом. Хай цей день буде тим у яким ми всі громадо зйдемося віддати честь і шану найкращому синові України. В цій дні ми маємо показати Американцям не своє зло, не свою розбійність у громадському житті, котра, як ганґрина, точить наш національний організм, а маємо показати нашу кращу ча-

стину: людську і культурну. Ми маємо виступити як нащадки старого, славного й культурного народу, як обєднані духом наших великих і заслужених борців за поступ і волю.

В громадському житті один робить одно, другий друге. Завдяки ширій праці гуртка працівників при хорі „Думка“ матимемо в Дітропті великий твор великого сина України: Олександра Архипенка. Цей гурток людей, чи це товариство, зробили тільки свою частину громадської праці, себто цієї праці, з якої творяться національна культура, національне життя. Деб ми не були, чи в батьківщині, чи в чужині, чи на волі, чи в неволі, працюймо одиначино, працюймо громадо, але завжди для добра нашої культури, для України, бо праця навіть одної тільки гуртки чи особи, це частина загальної праці.

Вище згадане святочне відслонення бюсту відбувається в неділю, дня 12-го травня, 3-го година пополудні, в салі Дітроптіського Музею „Дітропті Арт Інститут“ при Вудвард Еавно.

Товариства, що бажали бисте, зложити цвіт під бюст Шевченка, хай будуть ласкаві на лєнтах чи картках дати написи назв своїх това-

риств. Пишу про цїтї тому, що вважаю це за культурний спосіб віддання пошани таким генієм, як Тарас Шевченко. Вступ на салю буде вільний, бо що вєднєчав салю Дирекція Музею дан без платато.

Думаємо, що це є обов'язком кожного українського громадянина інформувати тепер Американичї і інші народности про це свято та прохати їх зявати в нїм участь.

За Комітет:
Теодор Зарембський.

ПОДЯКА

Я, нижче підписана, складаю ширю подяку головному уряднику нашої організації за скорє випилення менї посмертного по моїм чоловіку Івані Довгуні. Також дякую місцевим урядникам і членам тов. Дистів, від 310 У. Н. Союзу, і всім громадянам з Брукліну й околиці, що взяли участь у похороні і віддали останню прислугу покійному.

Катерина Довгун, вдова;
Анна, Марія, Лїля, діти.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

вміло використати значіння цього великого мистця у світі на тлі нашого сучасного різьбарства, хоч сам заслужує свій творець зробив ус, щоб зазначити свою принадлежність до українського мистецтва.

Беручи на увагу українське сучасне різьбарство з поглядом напрямків і шкід, бачимо там такі імпресіоністи: Климова, Лисенка, анімаліста Стахивського, Олександрова, Гельма, Ієнєка, Кавалєризе, Скоропадського, Василєва, Іванова, Ражбу, Дєрагана, Страхова, Макара, Тєнера, Миланів, Литвинєва у ін. Між ними істично прєкисаєме з експрєсіонізм, бо взагалї — остаче нашой, української. До цього напрямку характеристику ко-

жний з різьбарів, особливо молодий — проходить деякі етапи в деяких напрямках. З монументалістів — головною тязі в українському різьбарстві, що має за собою винятково сильний і талановитий різьбар — майстром широкого розмаху є Б. Кратко, Ф. Ємєш, Г. Діло, О. Лєтунський, П. Митковичер, Н. Писєренко, М. Блох, К. Бульдин, М. Панасюк, М. Яковлів, М. Новосєльський — почасти В. Масютин, Рївний і А. Ковєрко.

Осїбне місце займають: символіст С. Жук і примітивіст Сагайдачний; обидва з нахилом до архаїзму, але кожний з іншими стилевим підходом.

З молоді, що повсталися різьбарство і виявля себе на виставах, виваються такі: Лопатинська, Кудрявєва, Кисєльський, Давидович, Стрілїна, Ніколішин, Богданов, Борисова, Павлов і ін.

За наших сучасних мистців різьбарів стоїть величезний творчий доробок. Крім осїбних композицій, тобто річєчє самостійних — наші різьбари виконали багато памєтників, портретів, прикрєс тєатрїв, воготєратрїв, карупок і взагалї великих будівель — мостів, вїдквєдств, двірцїв, цєркєв — у себе й на чужинї — у Вілїні, Празї, Варшавї, Москві, Фїлєдєлїї, Гїтїсбурґу і т. д. Наші різьбари працюють усіма техпїками, що знає різьба, — від глинни, гіпсу, цєменту — до чємару, слєпєної кость, золотє, — від творів найбільших, до мініатюр.

Усє це треба зібрати, опрацювати і видати, щоби що ділячю нашої культури — аналіз передовим ми самї. Тут є найвдєлїнїше полє для мистецтєвєдчєв.

Присутні на викладї знайомилїсї є багатьома незнанїми у нас творами з репродукцій на екранї.

ДІТОЧІ ТЕАТРАЛЬНІ КНИЖЕЧКИ НА СВЯТО МАТЕРІ В МАМІН ДЕНЬ. Івана Блажевич, сценічна картина в трох діях, 11 осіб **20 ц.**

СВЯТО МАТЕРІ. Марія Козорік-Барялякова, сценічний образ на 2 дії, 7 осіб **20 ц.**

СИРОТА. Юра Ігорів, сценічна картина в двох діях, 10 осіб **20 ц.**

Замовлення разом з належністю салти на картках

У В О Д А.
P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ПОДЯКА

Отсим складаю подяку Іх Прєєс. К. Богачєвському, оо. Гиковї і Крупинов, Сєстрям і Сиротам, головному урядникам Українського Народного Союзу, урядникам Провїдїалїна, урядникам відділовим Українського Народного Союзу в Фїлєдєлїї і околиці, хоровї з Франкфурта під управою л. Бадєлїї і околиці, хоровї з Ієлїєвїтї, що мене відідали лєви і соткам своїх прїятєлїв і калїєтїв, що мене відідали лєви і соткам своїх прїятєлїв і калїєтїв підчас мого калїєтїв. При шїй нагодї жєлєво всїм

ВЕСЕЛИХ СВЯТ!

АНТІН ПАШУК

ОЛІМПІАДА 1936 Р.

Німеччина підготовляється до олімпіади в 1936 році. Провідник усього німецького спортивного життя, Чамер-Остен, проводить такі працями. Для 20-го березня 6. р. він на цю тему перед адміністративним корпусом та заступниками преси в Берліні довший реферат, у якому в першу чергу торкнувся німецького спорту та його розвитку на протязі тисячолітньої історії.

Спорт, згідно фізичного виховання є таке старе, як і само людство. Історія показує, що розвиток фізичного виховання є приходячи в епоху найсильнішого випромінювання сили нації. Завдяки цьому розв'язав нації дбали все ті стани, які у даний момент були в управі держави. Так було в цілому світі. В середині цього часу це лічачи і їх дворів, де процвітали фізичні випробування, які цілком було не лише вивчення тіла, але й характеру. Впливи тієї епохи це і нині залишилися у формі прийнятого в спорті літського поведіння супроти приятеля чи ворога. Не змінило в тому нічого й винайдення пальної зброї. Відтоді дотепер спорт молоді і фізичне виховання змінювали місце. Замість по дворів та замках воєни опинилися на вільному просторі на селі, а в містах перед брамами міст, де було вільне поле до виправ. Отже фізичне виховання є нерозривно зв'язане з розвитком цієї нації. 19 століття було занепадом спорту і фізичного виховання і сьогодні 18 та 19 століття вивели його в люди. Прийшла реформація фізичного виховання. Особливо повенні часи в Німеччині визначили називаючи великим спонтанним розвитком спорту і фізичного виховання. Хоч уряд як такий нічого не зробив, щоб ту тягу до фізичного оздоровлення ухвалити, подбав те сам самозаохочувач ініціативних людей. Цю тягу до фізичного оздоровлення нації використовували різні політичні класи для своїх цілей до часу переходу влади в державі до націонал-соціалістів.

Гітлер узяв і за реформу фізичного виховання нації та направив його в певному напрямку, виключивши наперед всякі зайві сторони впливу та створивши одну центрально фізичного виховання для цілої нації. Якою важною була ця справа для Гітлера, вказує хоч би факт, що він взявся за неї заради пісень приходу до влади, хоч мав іше до пологдження дуже багато інших певучих державних справ. При цій реформі фізично-спортивного життя углядаючи також

ту високу соціальну оглянуту й внутрішню життя та переконали, що Німеччина нічого нішого не хоче, як лише миру і співпраці з іншими націями світа. Початок олімпіади призначений на 1. серпня 1936 р. М. С.

АК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА.

На ринку ціли з забави.

Для 3-го квітня відбудеться «картова забави», улаженна Л. Джемелі і п. Костелькою. По скінченню гри і роздадню нагород жінки засідає до заставлення столів і тут уже дають веселості. А що в нас збірки не переводяться, тож і цю збірку використано для народної справи. Збірка була радше призначена на прикрасу кімнати в Домі Горжана. На цю ціль уже зібрано \$16 на попередніх забавах у п. Кісі і п. Роя. Та не забули жінки і про рідний край. Хоч багато з них давно вже його покинули і довше вже живуть на американській землі, ніж жили в ріднім краю, то проте в душі їх все спомини з молодих дитячих літ і все блимає воєни любови до далекого рідного краю. І якраз тепер, коли український народ знайшовся в невідрадному положенні, коли грошевою поміч потрібна до боротьби з наїзником, наші жінки все стараються призначити збірку ленту до краю.

Збірка виносила разом \$15.50. Жертвували по \$1: пані Рутська, Джемелі, Кручин, Ферис, Галан, К. Дубас, Носевич, по 50 ц.: А. Дубас, С. Дубас, Костелька, Пашук, Демянчик, Потучко, Шогорин, Слободян, Рудавичук, Кісь, Бойко, Сивуляк, Химій, Рибак, Дармограй, Угорчак; по 25 ц.: Задорожна і Келічава. Цю збірку розділено на три цілі: на пресовий фонд «Жіночої Доли» \$5, яку то вийшли жінки найбільше попрацюють. «Жіноча Доля» і гарна і дуже корисна газетка для нашого жіноцтва як тут так і в краю. Ми жінки, привітні ті асоці попрацюють. Цеж наша газета, виключно до наших в. слуг. Дальше \$5 прийдіть на прикрасу кімнати в Домі Горжана, а \$5 призначено для ново-виробленого товариства пластунок.

О. Шогорин.

ШОАР, Н. ДЖ. Тов. «Чорноморська Сл.» від 14. квітня свідомі в перші сходи в патию, 26. квітня, в селі «Чорноморської Сл.» при 228. Спрингфілд Екс. тощо, а також інші місця. Будуть обговорені всі справи відносно нашого відвіду та ведення повномасштабної діяльності українців, як різномірно прагнемо до нових членів головно наші тут роздають молоді. Просимо прибути тощо як членів-основників цієї різномірно нових членів, які хочуть вписатися у нашу молодіжну ланку у міській рязи. — Анатолій Боран, пр.; М. К. Отрок, кас.; Степан Фік, секр.

ВЖЕ І ДІТЯМ НАДОІЛА БОЛЬШЕВИЦЬКА КУЛЬТУРА

Донедавна було заборонено в СССР видавати книжки для дітей з різними дитячими казками й байками. Замість книжок давали дітям читати писанню про машини, про колективи, про соціалізм Маркса, Леніна і т. д. Діти бунтувалися та не хотіли того читати. Та тому три роки один большевицький письменник «відкрив» у творчому самостійному Леніна таку думку: «Для дітей пієнь не є пієнь, коли не говорять людською мовою». Відтоді почали большевики думати про книжки для дітей, які вдовольнили би диточу увагу. Однак у тих виданнях влітали історію про партію, про Сталіна, про боротьбу з ворогами пролетаріату. Та й це не було до влободі дітям. Шкож такого хочуть діти? — питались большевики. Тим питанням зацікавився і большевицький письменник Максим Горький. Він одного дня при кінці шкільного року поступив до школи в Москві, яка називається його називається і постановив найліпшу ученицю обдарувати книжкою, яку вона собі сама вибере. Пішов з нею до міста й пошукав у книгарні до книгарні. Довго дивчина шукала, та не могла знайти. Вкінці спитав її Горький: «Якуж ти хотілаб книжку?» Дев'ять-літня дівчина відповіла: «Я хотіла би такої книжки, в якій не було б ні словечка про наш пролетаріат». Горький задумався, як почути таку відповідь. Він зрозумів, що душа дитини вітає з большевицького раю та що ніяке добродійство большевицької культури не може вдовольнити душу дитини.

ДУЖЕ ГАРНІ НОВІ ВЕЛИКОДНІ КАРТКИ

Желятинові	5 ц.
Українського стилю	5 ц.
З гарними квітами	5 ц.
(4 за 10 ц.)	
Листи	10 ц.
Книжкові	15 ц.

Замовляйте тепер! Замовлення разом з належністю салати на адресу:

"SVOBODA"
81-83 GRAND ST. (Box 346),
JERSEY CITY, N. J.

Розкурвання.

Чоловік: — У тій сукуці, гадаю, годі тобі йти до театру, чи не так?

Жінка: — Ах, який ти добрий! Ні, в цій сукуці вже не можу йти!

Чоловік: — Тому я купив на нинішню виставу лиш один тикет.

БЕЗПЕРЕЧНО ТАК!

Наша репутація про посмертну обслу. гу найкращою якості є загальною відомою; що наші услуги можна дістати за дуже скромну суму — це вже менше знає.

Попробуй, то наші ціни є незвичайно помірковані; все такі, на які стати кождо родину, котра до нас навідується.

STEPHEN J. JEWISIAK & SON
FUNERAL DIRECTORS
77 Morris St., Jersey City 34 E. 25 St., Bayonne
Phone: Bergen 4-5989 Bayonne 3-0540

ПРАВДА ПРО ВЕСНЯНІ ЛІКИ.

(Піше д-р Діан Л. Рікс, доктор здоров'я міста Нью Йорку).

Весняне «хатне чищення» організму чоловіка вже давно ввійшло з моди. Багато із старших людей пам'ятають час, коли то змодому й сивуляти брали велику порцію м'яса та сиринка, коли їх батьки вмирали, що дитв з дівчатами сафрану є необхідний для їхнього здоров'я. Таке щорічне «чищення» було у звичаю дог. ті покоління, дитучи азда. безумовно від часу, коли «про чищенням» вважалося за ку. рашою більшості людських не. дуг. На Британських Островах це була «патока та сиринка». У Німеччині «гамбузький чай», а по інших краях континенту різні дозрілі зілья, кори дерев, зерно, сухі чоти, тощо, котрі варили кожної весни, «прочищуючи кров». Є ще багато одишів і сьогодні, по всіх краях та у Злучених Держав, котрі вірять «докторів зілья», чи знахорам.

Однак модерна людина не потребує більше такого сезонного очищення крові. Новітні люди гадлять за тим, щоб свої організми адекватувати при здоров'ю цілий рік та якнайменше вживати ліків чи будьяких скріплюючих середників.

Природа дала найбільше таких скріплюючих середників, потрібних для роду людського, а ними є сонячне світло, свіже повітря та вода. Чим більше хто вживає тих природних чинників, тим краще проявляється його здоров'я. Фактом є, що багато тілесних вправ, виконуваних на сонці та свіжому повітрі, дають організму силу відповідності в поборюванні багатьох звичайних недуг.

Вдержування тілесних здібностей у мотівально до щоденної праці не вимагає окремих коштів, а тільки трохи часу та доброї волі. За сонячне світло та свіже повітря не треба платити. Для виконання тілесних вправ треба, очевидно, раніше вставати, але через те не треба вкорочувати свого сніання, бо можна тих кілька хвилин скорше встати до ліжка з вечора.

З хвилю змін зимової одежі на весняну треба змінити приписи щоденного життя, котрі не дуже ризикують між собою. З приходом погідних днів та збільшення дня треба використувати кождо нагоду свіжого повітря та сонячного світла. Крім цього споживати більше свіжих яєр, пити більше молока та змінити тяжкі харчі на легші. Щоденна рання зливка купівля приносить для людини відвіснення та багатством додає здоров'я.

ФЛІС.

ЩО ЛЮДИ ЛІТ ТОМУ 5,000

ЛІТ.

Німецький археолог д-р О. Парет видав цікаву працю, що певно зацікавить господа. Говорить Парет про страви, які господам доми варили тому 5000 літ. Своєю працею підтверджує доказами та хемічною аналізою аналізок із гробів і печер зперед 3000 літ перед Христом, коли в Європі та Північній Африці жили народи, які вже давно вимерли. Найголовніші страви Асирійців, Вавлонців і Єгиптян були: фасоль, пшениця, молоко, яєця, а також різні молочні вироби. Нім не граю ні прохоті такої роки, як сьогодні.

Около 2160-го року перед Хр. у Єгипті пекли дуже старанно фасоло та інші стручкові рослини. Єгиптянка фасоло була тоді сараци, вивозили її багато до Європи й Азії. Багато людей старішали тоді фасолою пересадити в Європі. Та видно, що пшениця в середній Європі в тих часах було дуже непопулярно, гірше ніж сьогодні. бо фасоло це довго не могли садити в Європі, а Єгипет іше доводився став головним продуцентом фасоло.

Пшениця, що її сніали та пекли в Єгипті, дуже різнилася від сьогоднішньої пшениці. Зерно було крутіше, повніше. Добру муку давали ті пшениці. Цилині її в Європі. Єгипет чотак намічався велика посуха. Тоді пшениця взагалі не родила, в Єгипті лютував голод. Лише багачі мали пшеницю в резерві з давніших літ.

З музи Єгиптяни тому 5000 літ пекли не лише чорний і білий хліб, але й тістою та різне печиво. Частю мішали з ляміним сім'ям хліб і тістою не пекли Єгиптяни в печі, лише на розжарених камінних плитах.

Денкі народи в Азії пекли хліб у тих часах на жерновному вуглі, під голім немом. Як топила вживали соснового дерева, бо воно додавало печиву приємного смаку.

Молоко, молочні вироби та яєця ліз залюбки в тих часах. В одній єгипетській підземній печері д-р Парет знайшов горішки, про які можна було і без хемічної аналізи ствердити, що в ньому було пригоріле молоко.

Як бачимо, то в списі страв за 5000 літ не багато до наших часів змінилося.

ДОБРА НАГОДА НАБУТИ СКІПЕЛ

Іван Федя, провідний скіпел в Арнольді, Па., властивість має скіпел, який з мейбери (Furniture Store), тожурю около десяти тисяч доларів. Другий з залізним товаром (Hardware Store), тожурю також около десяти тисяч доларів. Скільки з цього рога в місті, засновані тому 16 років, знаходяться при головній залі. Потім скіпел в приватному як також можливі сплати муку хатності.

Виставити знайти другий репозити не в вели доглядати скіпел як належало. Інтересовані поміт:

JOHN FEDAK.

1712-16 5th Ave., Arnold, Pa.

Д-р МІХАЙЛО ІВАНОВИЧ

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР-ХІРУРГ

Українськ. години:

Вів 1-3 попохиди і вів 6-8 вечір.

В неділю німає уяви.

437-50. 12th ST., NEWARK, N. J.

Tel. Siglow 3-1657.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,

ХІРУРГ І АКУШЕР

321 E. 18th STREET,

Between 1st and 2nd Avenues,

NEW YORK, N. Y.

Tel. GRAMERCY 5-2410.

Українськ. години: рано вів 10 до 12

вечір вів 6 до 8, а в неділю рано вів 10 до 12.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНІМАЄСЯ ПОХОРОНАМИ

В БРОК, БРОКЛІН, NEW YORK І ОКОЛИЦІ.

129 E. 7th STREET,

NEW YORK, N. Y.

Tel. Orchard 4-1568

ТАРЗАН І ПРОЛЕВ.

Як Стенлі Обровський вийшов поспішно з шатра дівчат, Тома Ормен закликав його лямим голосом: «Шо ти там робиш?» «Я шукав Ронди, відповів Обровський, «Брешеш!» — крикнув Ормен. «Ти вийшов, як Ронда прийшла. Ти прийшов бачитися з Наомі! Вона моя дівчина! Як я тебе не раз там побачу, то тебе зно!»

«Так, пане», Обровський відповів покірно й відійшов. Тепер дівчата чули, як наближався Обровський. «Він мене вб'є!», Наомі сказала зі страхом. Відсунулася заслона шатра й до середини вбіг директор. «Слухай, ти», він кричав до Наомі, «як я це раз зволюю тебе з тим хлопцем, то збію тебе на вине влобок!»

«Ти помиляєшся», сказала Наомі зі страхом. «Він прийшов побачити Ронду». Ормен звернувся до другої дівчини. «Чи це правда?» — він спитався. «Певно», вона відповіла спокійно. «Я просила його ввійти». Ронда брехала, щоб ратувати Наомі від гніву пного директора, але вона не знала, які це наслідки за собою потягне.

Як Ормен відійшов, Ронда скавала гостро: «Мене наляля, щобш грати за тебе небезпечних аферх». Тепер Ормен пішов до Біла Веста, що ставрався зедзати собі Ронду. «Гого, Томо», скавав Вест. «Що сталося?» «Не тепер, але передтим. Я щойно відлігав Обровського з шатра дівчат. Він був там з Рондою».